

Sygn. I Ns 1021/12

POSTANOWIENIE

Dnia 3 lipca 2013 r.

Sąd Rejonowy w Kędzierzynie - Koźlu I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSR Anna Lipnicka
Protokolant:	sekr. sąd. Katarzyna Tworek

po rozpoznaniu w dniu 3 lipca 2013 r. w Kędzierzynie - Koźlu

na rozprawie

sprawy z wniosku **G. K.**

z udziałem **J. S.**

o zmianę postanowienia o stwierdzenie nabycia spadku po C. S.,

postanawia:

1. Oddalić wniosek,
2. Zasądzić od wnioskodawczyni G. K. na rzecz uczestnika postępowania J. S. kwotę 377 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania sądowego, w tym kwotę 360 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sygn. akt I Ns 1021/12

UZASADNIENIE

Wnioskiem z dnia 4 grudnia 2012 r. G. K. wystąpiła o zmianę postanowienia o stwierdzeniu nabycia spadku po C. S. wydanym dnia 23 stycznia 2012 r. w sprawie I Ns 679/11, a także o otwarcie i ogłoszenie testamentu spadkodawcy z dnia 2 czerwca 2003 r. i orzeczenie, że spadek po w/w na podstawie testamentu jego żony H. S. z dnia 9 września 2010 r. nabyła wnioskodawczyni w całości. Jako uczestnika postępowania wskazała J. S..

Uzasadniając swoje żądanie wnioskodawczyni podniosła, iż postępowanie o stwierdzenie praw do spadku po C. S. zainicjował wnioskiem z dnia 8 września 2011 r. jego brat J. S.. We wniosku tym wskazał siebie jako jedyne spadkobiercę ustawowego, a składając zapewnienie spadkowe zeznał, iż spadkodawca nie pozostawił testamentu. Tymczasem spadkodawca C. S. sporządził w dniu 2 czerwca 2003 r. testament notarialny, na podstawie którego ad mortus causa powołał do spadku swoją żonę H. S. w całości. Był to jedyny testament pozostawiony przez spadkodawcę. Nigdy nie został odwołany ani zmieniony. H. S. – żona spadkodawcy, w dniu 9 września 2010 r. sporządziła testament notarialny, mocą którego odwołała swoje wcześniejsze rozrządzenie na wypadek śmierci z dnia 2 czerwca 2003 r. na rzecz męża i powołała do spadku wnioskodawczynię G. K. w całości. Przyczyną zmiany testamentu było niegodne zachowanie męża, który nie pomagał jej w trudach ciężkiej choroby, dokuczał jej, nękał fizycznie i psychicznie. W postępowaniu o stwierdzenie nabycia spadku po H. S. sąd wydał prawomocne postanowienie z dnia 10 sierpnia 2012 r. stwierdzające, iż spadek po w/w na podstawie testamentu z dnia 9 września 2010 r. nabyła siostra G. K. w całości.

W ocenie wnioskodawczyni, jest oczywistą sprawą, iż po myśli art.927 § 1 k.c., nie może być spadkobiercą osoba fizyczna, która nie żyje w chwili otwarcia spadku, jednak w kontekście art. art. 922 § 1 kc, prawa i obowiązki majątkowe zmarłego przechodzą z chwilą jego śmierci na jedną lub kilka osób stosownie do przepisów prawa. Wołą spadkodawcy C. S. było powołanie do spadku po nim swoją żonę H. S., a nie brata J. S.. Testament należy tłumaczyć tak, ażeby zapewnić możliwość najpełniejszego urzeczywistnienia woli spadkodawcy. Skoro tak, to w chwili otwarcia spadku po H. S. jej prawa i obowiązki majątkowe przeszły na wnioskodawczynię – jej siostrę, bo taka była jej wola w momencie sporządzenia na jej rzecz testamentu.

Uczestnik postępowania J. S. w odpowiedzi na powyższe żądanie wniósł o jego oddalenie. Uzasadniając swoje stanowisko podniósł, iż z uwagi na treść art.925 kc i art.926 kc oraz dalszych, wniosek G. K. nie zasługuje na uwzględnienie. Wobec faktu, iż spadkobierczyni H. S. zmarła dnia 16 stycznia 2011 r. i nie dożyła otwarcia spadku, bowiem C. S. zmarł w dniu 26 sierpnia 2011 r., to H. S. nie posiada zdolności do dziedziczenia. Z tego względu, wniosek wnioskodawczyni jest bezpodstawny, a zaskarżone postanowienie jest całkowicie zgodne ze stanem faktycznym i prawnym sprawy.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Spadkodawca C. S. pozostawał w ważnym związku małżeńskim z H. S. do dnia śmierci współmałżonki tj. do 16 stycznia 2011 r. Małżonkowie nie mieli ani własnych, ani wspólnych dzieci. Spadkodawca sporządził przed śmiercią, w dniu 2 czerwca 2003 r., testament notarialny, w którym oświadczył, iż do całego spadku jaki po nim pozostanie powołuje swoją żonę H. S.. Analogiczny testament, w tym samym dniu, na rzecz swojego męża sporządziła H. S., ale przed śmiercią go odwołała i ostatecznie testowała na rzecz siostry G. K.. W postępowaniu sądowym o stwierdzenie praw do spadku po H. S. sąd orzekł zgodnie z wolą testatorki. Testament notarialny C. S. nigdy nie został przez niego odwołany.

W dniu 8 września 2011 r. zarejestrowano w tutejszym sądzie wniosek J. S. o stwierdzenie nabycia spadku po C. S. zmarłym dnia 26 sierpnia 2011 r. w K. i tu ostatnio stale zamieszkałym. Wnioskodawca wskazał siebie - brata zmarłego, jako jego jedyne spadkobiercę ustawowego. Po przeprowadzeniu postępowania dowodowego, w tym po odebraniu zapewnienia spadkowego od wnioskodawcy, sąd wydał w dniu 23 stycznia 2012 r. postanowienie, mocą którego stwierdził, iż spadek po C. S., na podstawie ustawy, nabył brat J. S. w całości.

dowody:

- akta sprawy I Ns 679/11 – w załączeniu,
- protokół otwarcia i ogłoszenia testamentu – k.25,
- zeznanie wnioskodawczyni – k.26,
- zeznanie uczestnika postępowania – k.27,

Sąd zważył, co następuje:

Wniosek G. K. nie zasługuje na uwzględnienie.

Podstawą prawną zgłoszonego przez w/w żądania był przepis art.679 § 1 kc, który określa tryb procesowy umożliwiający zmianę prawomocnego orzeczenia o stwierdzeniu prawa do spadku. Stanowi on, iż dowód, że osoba, która uzyskała stwierdzenie nabycia spadku, nie jest spadkobiercą lub że jej udział w spadku jest inny niż stwierdzony, może być przeprowadzony tylko w postępowaniu o uchylenie lub zmianę stwierdzenia nabycia spadku (...). Jednakże ten, kto był uczestnikiem postępowania o stwierdzenie nabycia spadku, może tylko wówczas żądać zmiany postanowienia stwierdzającego nabycie spadku, gdy żądanie opiera na podstawie, której nie mógł powołać w tym postępowaniu, a wniosek o zmianę składa przed upływem roku od dnia, w którym uzyskał tę możliwość. W dalszej kolejności ustawodawca stwierdza, iż wniosek o wszczęcie takiego postępowania może zgłosić każdy zainteresowany (§ 2). W myśl § 3 cytowanej normy, w razie przeprowadzenia dowodu, że spadek w całości lub w części nabyła

inna osoba niż wskazana w prawomocnym postanowieniu o stwierdzeniu nabycia spadku, sąd spadku, zmieniając to postanowienie, stwierdzi nabycie spadku zgodnie z rzeczywistym stanem prawnym.

W ocenie sądu, w istniejącym stanie rzeczy, wnioskodawczyni przysługiwał status osoby zainteresowanej po myśli przywołanych norm, a tym samym była uprawniona do zgłoszenia przedmiotowego wniosku. Negatywna ocena zasadności żądania wynikała z analizy przepisów prawa materialnego.

W pierwszej kolejności stwierdzić należy, iż spadek otwiera się z chwilą śmierci spadkodawcy (art.924 kc) i z tą chwilą spadkobierca nabywa spadek (art.925 kc). Zgodnie z treścią art. 926 § 1 k.c. powołanie do spadku wynika z ustawy albo z testamentu. W myśl więc prawa spadkowego o tym, kto dziedziczy majątek spadkowy decyduje w pierwszej kolejności sporządzony przez spadkodawcę testament, a w przypadku jego braku — ustawa Kodeks cywilny. Niezależnie od podstawy dziedziczenia, istnieje w każdym przypadku szereg ustawowych ograniczeń decydujących ostatecznie o możliwości dziedziczenia przez konkretną osobę, czy to fizyczną, czy prawną. Jedną z fundamentalnych zasad prawa spadkowego w tym zakresie jest przepis art. 927 kc. Stanowi on w § 1, iż nie może być spadkobiercą osoba fizyczna, która nie żyje w chwili otwarcia spadku, ani osoba prawna, która w tym czasie nie istnieje. Jedynym wyjątkiem od tej reguły jest § 2 cytowanej normy, który mówi, iż dziecko w chwili otwarcia spadku już poczęte może być spadkobiercą, jeżeli urodzi się żywe.

Przenosząc powyższe rozważania na grunt stanu faktycznego niniejszej sprawy, stwierdzić należy, iż spadkodawczyni H. S. nigdy nie nabyła praw do spadku po swoim mężu C., a to z tego względu, iż zmarła przed nim. Utraciła zatem zdolność dziedziczenia zanim doszło do otwarcia spadku po C. S.. Skutek prawny oświadczenia woli zawierającego rozrządzenie na wypadek śmierci, które C. S. zawarł w testamencie z dnia 2 czerwca 2003 r., wygasł wraz ze śmiercią jego żony będącej spadkobierczynią testamentową.

Konstatacja powyższa musiała prowadzić do oddalenia wniosku G. K. zmierzającego do zmiany prawomocnego postanowienia o stwierdzeniu praw do spadku po C. S., jako że wnioskodawczyni nie podnosiła innych okoliczności faktycznych lub prawnych mogących taką zmianę uzasadniać.

Kierując się zatem treścią przywołanych norm prawnych, orzeczono jak w sentencji postanowienia.

Orzeczenie o kosztach postępowania sądowego uzasadnia treść art.520 § 1 i 2 kpc.